

Mest omskrivna båtlivsfrågor

Alla båtmotorstöder som fortfarande drabbar tusentals båtägare är för närvarande den mest omskrivna båtlivsfrågan. Sverige beskrivs i detta sammanhang som ett läckert smörgåsbord där de utländska ligorna relativt ostört kan plockat till sig av alla godbitar. Text: Lars Afzelius

BÅTMOTORSTÖLDERNA

har varit en het fråga för politikerna under flera år. De har fått många olika förslag på konkreta åtgärder för att begränsa stölderna, men ännu har inga sådana vidtagits, som försvårar ligornas framfart. Den springande punkten har hela tiden varit de nödvändiga befogenheter Tullen behöver för att kunna agera vid misstanke om utförelse av stöldgods.

2019 blev ett litet genombrott, i alla fall för båtlivet. Christer Eriksson, Svenska Båtunionens (SBU), ordförande krävde i en debattartikel i Aftonbladet utökade befogenheter för Tullen. Han fick senare möjlighet att muntligt framföra samma krav till inrikesminister Mikael Damberg (S).

Hösten 2020 uttryckte 14 rätt drabbade bransch- och intresseorganisationer sin besvikelse över regeringens förslag till ökade befogenheter för Tullverket. De hävdar att förslaget inte kommer att begränsa utflödet av stöldgods och att Sverige fortfarande kommer att dammsugas på allt som kan avvyrtras utomlands.

FREDRIK OLOVSSON, statssekreterare i Finansdepartementet, meddelade i ett svar före jul att man vill ge Tullverket utökade befogenheter att ingripa vid upptäckt av misstänkt stöldgods och ge möjlighet att hålla kvar både gods och misstänkta vid såväl in- som utförelse.

Mats Galvenius, vd för Larmtjänst, säger i en intervju med SVT att lagförslaget är tandlöst och Tullen medger att någon ökning av utförelsekontrollerna inte kommer att ske så länge extra resurser inte tillförs. Det finns inget förbud att föra ut stöldgods ur landet och utförelsekontroller sker endast när någon försöker föra ut knark, vapen, narkotika eller utrotningshotade djur.

2019 genomfördes endast 350 fordonskontroller av totalt

Tullverket måste ha för att kunna agera vid misstanke om utförelse av stöldgods. Foto: Katarina Brodin/Tullverket.

24 900, vilka avsåg utförelse av varor. Enligt Finansminister Magdalena Andersson (S) ges Tullen inga nya uppdrag att utföra slumpmässiga kontroller och att man ska ingripa inom ramen för ordinarie underrättelseverksamhet. Så smörgåsbordets attraktion lär inte minska.

OBLIGATORISKT KÖRKORT PÅ SJÖN är en annan fråga som varit aktuell under åren lopp. 2005 togs ett båtriksdagsbeslut i SBU om att driva ett krav obligatoriskt förarbevis för alla fritidsbåtar. Senare föreslogs myndighetshåll att införa en lag om behörighetsbevis för fritidsbåtar och även krav på höghastighetsbevis för fritidsbåtar inklusive vattenskotrar för farter över 35 knop men på senare år har politikerna bara

ägnat sig åt vattenskoterförarnas framfart.

2014 fanns en utredning om obligatoriskt förarbevis för vattenskoter och 2018 föreslogs ett ålderskrav, vilket 2020 resulterade i en åldersgräns på 15 år.

Infrastrukturminister Tomas Eneroth (S) gillar ordning och reda på sjön och föreslår nu förarbevis och obligatorisk utbildning för vattenskoter från och med 2022.

Våra tre båtlivsorganisationer med tillsammans minst 300 000 medlemmar gillar förslaget men förstår inte varför andra snabbgående fritidsbåtar ska undantas. Varje gång frågan om körkort för vattenskoter diskuteras ifrågasätts varför just den ska särbehandlas och hävdas att alla snabbgående fritidsbåtar ska ha

likadana regler. Tomas Eneroth utesluter inte krav på förarbevis för fler farkoster i framtiden, men vill ta hand om vattenskotrarna först.

Alla håller inte med om att åldersgräns och körkort löser problemen med höga farter i skärgården. Professor Kjell Nordberg hävdar i en debattartikel i Svenska Dagbladet att det inte hindrar förare från att vara vårdlösa, strunta i väjningsregler eller exempelvis köra för fort i trånga farleder.

Generellt gäller fri hastighet till sjöss och med höga hastigheter följer ökad risk för allvarliga olyckor. Ett realistiskt förslag är en generell fartbegränsning på 15–20 knop i innerskärgården, något som också skulle värna sjösäkerhet, miljö och trivsel. Ett lugnare tempo leder enligt Kjell Nordberg till färre och mindre allvarliga olyckor, minskad bränsleförbrukning och är troligen den viktigaste faktorn för att påverka olycksstatistiken

PROMILLELAGEN från 2010 har under många år irriterat båtfolket, främst på Ostkusten. 2018 fick Hovrättsrådet Anne Rapp ett regeringsuppdrag att utvärdera lagen och presenterade sina slutsatser i november 2019. Många med koppling till båtlivet har varit kritiska till utredningens slutsatser.

Professor Mats Edenius, sjörättprofessor Hugo Tiberg samt sjökaptan Ulf Hallström säger i en debattartikel i Dagens Nyheter att ”Utredaren har gravt förbisett fakta, sitt uppdrag och den dokumentation som finns. Riksdagen har inte fått vad den begärt”.

Remisstiden gick ut 20 mars 2020 och frågorna bereds fortfarande i Regeringskansliet. Någon tidpunkt för redovisning av arbetet finns för närvarande inte enligt Sofie Rudh, pressekreterare hos justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S). ☺

Dags att plocka fram sjökorten

BÅTSÄSONGEN 2021 NÄRMAR sig med stormsteg trots att alla större båtmässor är inställda. Hur smittorisker och restriktioner kommer att se ut vet ingen. Tredje vågen har nämnts medan andra gläds åt att de flesta borde vara vaccinerade då.

Sommaren 2020, när alla flyg söderut var inställda, blev just tillgången till en egen fritidsbåt att semestra i, räddningen för många familjer. Dessutom valde många nya båtägare, kanske i brist på annat, att också testa båtlivet, vilket även har märkts i vår medlemsstatistik.

Årets båtsäsong lär bli lika intensiv på grund av osäkerhet om restriktioner och nu okända regler för resor utomlands. Intresset konfirmeras även av många båtbyggare, som har svårt att producera i takt med alla gjorda beställningar inför sommaren.

Några "70-kronor" har hört av sig. Dam- och herrkronorna är ju välkända i hockeysammanhang och 70+ är numera benämningen på en grupp äldre pensionärer. Nära till hands att då benämna våra betalande båtägare som "70-kronorna". De vill ha information om vad båtförbundet gjort med avgifterna 2020 och vad som händer i år. Spontant är det ett tillfälle för alla förbund att informera om både aktiviteter och ekonomi i år.

Saltsjön-Mälarens Båtförbund (SMBF) nyttjade tidningen Båtliv i nr 6 2020 för att sprida ett eget nyhetsbrev till sina båtklubbar och dess medlemmar och stod för alla extrakostnader. Utfallet har enligt Bertil Sjöholm, ordförande i SMBF, blivit så bra att förbundet vill fortsätta att informera på detta sätt och andra båtförbund har liknande funderingar. Kontakt måste dock alltid tas med redaktionskommittén i god för att kontrollera produktionsförutsättningar m m.

BÅTRIKSDAGEN, SOM NORMALT genomförs live med pompa och ståt, sker även år via länk där alla kan se och tala men inte känna på varandra. Tio förbundsmotioner har skickats in och handlar bland annat om att information via protokoll och möten ska bli mer lättillgänglig för förbunden, att det tillsätts en organisationskommitté som tar hand om stadge- och organisationsfrågor så att förbunden kan ägna sig åt våra viktiga båtlivsfrågor. Även kommittéarbetet måste synliggöras för förbunden och en riktigt utmanande motion vill ta fram en ny debiteringsmodell för våra avgifter. Det ska bli spännande att följa dessa debatter.

Frågan om båtregister har lurat i vassen en tid men är nu aviserad i en miljörapport. Tidigare har både polis, Transportstyrelsen, Larmtjänst och miljöföreträdare påtalat behovet. Det kan vara en idé att Svenska Båtunionen (SBU) redan nu gör en egen genomlysning av frågan och sammanställer både fördelar och nackdelar. SBU har medverkat i tidigare utredningar i samma fråga och det finns fortfarande kunniga båtmänniskor från tidigare statliga utredningar som är beredda att hjälpa till. Glöm inte att även båtförbunden vill medverka i dessa processer.

Ett nytt år med nya förväntningar och möjligheter. Varför inte smörja upp en naturlig informationskanal mellan förbund och styrelse med kansli där även båtklubben kan haka på. Enkla och smarta rutiner, informera uppåt och neråt, hellre för ofta än för sällan, fråga vad man tycker i olika frågor, berätta om bra aktiviteter, tyck själv till i olika båtlivsfrågor och hjälp varandra. Det mesta handlar ju om frågor som inte behöver behandlas på en Båtriksdag och information innebär också ett ökat medinflytande och engagemang.

Tidningen Båtliv i all ära men i mina kontakter med väldigt många läsare/funktionärer är just utebliven information uppifrån (förbund och styrelse) den absolut vanligaste klagokommentaren men intresset att informera uppåt tycks inte heller vara så stort.

Lycka till med stundande säsättningsförberedelser!

Lars Afzelius är båtpolitisk skribent i Båtliv. Han är även krönikör med frihet att framföra sina egna åsikter om svensk båtpolitik.

Maila gärna dina åsikter om båtpolitik: Lars.Afzelius@batliv.se

DOMETIC

Mobile living made easy.

KOMFORT SÄKERHET KÄNSLA

DOMETIC SEASTAR

Seastar hydraulstyrningar ger en ökad komfort, säkerhet och känsla. Hydraulstyrningspaket finns till alla motorbåtar med utombordare samt inombordare med drev och roder.

Lägg till **Dometic Seastar Power Assist** som ger en komfort och känsla utöver det vanliga.

Läs mer på www.comstedt.se

COMSTEDT®